

Romani CRISS
Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii

Bucuresti, 15 iunie 2012

Catre,
Ministerul Administratiei si Internelor, **Ministru, Ioan Rus**
Inspectoratul General al Jandarmeriei Romane, **Inspector General maior, dr. Pop Gavrilă**
Inspectoratul de Jandarmi Judetean Mures, **Inspector, Col. Dumitru Pavel**
Inspectoratul de Politie Judetean Mures, **Comisar sef de politie, Pescari Valentin**

Stimati domni,

Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC) si Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Interventie Sociala si Studii, organizatii non-guvernamentale care militeaza pentru apararea si respectarea drepturilor romilor, solicita adoptarea de masuri urgente urmare decesului unui tanar de etnie roma in contextul unei interventii a lucratorilor de politie si ai jandarmeriei, in localitatea Agrișteu, judetul Mures in 10 iunie 2012.

In jurul orelor 19.00-20.00, in urma unei interventii la care au participat lucratori ai jandarmeriei si politiei, au fost impuscate doua persoane de etnie roma, una dintre acestea decedand. Din discutiile purtate de catre reprezentantii Romani CRISS cu rudele victimelor si membrii ai comunitatii locale, in data de 10 iunie a avut loc o altercatie intre doi minori, de etnie roma respectiv de etnie maghiara. Tatal minorului de etnie maghiara l-a admonestat pe minorul de etnie roma, iar la fata locului s-au strans mai multe persoane, intre care si mama copilului rom. La scurt timp, au ajuns si doi lucratori de politie din localitate. Fratele minorului rom a incercat sa il scoata pe acesta din curtea casei in care se afla, insa a fost bruscat de lucratorii de politie care au folosit impotriva acestuia spray lacrimogen¹.

La scurt timp, lucratorii de politie urmati de lucratori ai jandarmeriei s-au deplasat in comunitatea de romi, cautandu-l pe fratele minorului. Cei doi politisti au exclamat: "El este, pe el!", aratand inspre o familie de romi care nu avea nicio legatura cu conflictul descris mai sus. In fata casei se afla fiul L. F. impreuna cu o ruda. La vederea jandarmilor a iesit din casa si L. D. care a inchis portile curtii. Jandarmii au fortat portile, au intrat in curte si au lovit membrii familiei, tatal si patru fii. Acestia au ripostat, iar L.D. a fost impuscat in picior, in zona deasupra genunchiului precum si in spate. Din declaratii, a rezultat ca au fost trase mai multe focuri de arma, creandu-se haos. L.N., vazand ca fratele lui a fost impuscat, a ripostat, lovind unul dintre jandarmi cu un obiect contondent. In momentul imediat urmator, acesta s-a intors incercand sa fuga, insa a fost impuscat in spate, in zona dintre omoplat si sub brat, glontul traversand zona inimii spre piept. La fata locului au sosit si lucratori de politie DIAS. Din declaratii a rezultat ca ulterior folosirii armamentului din

¹ Interviu cu membrii ai familiei de romi, 13 iunie 2012.

dotare, asupra celor 5 membrii de familie (tatal si cei 4 fii) si unei alte persoane aflate in curtea casei, s-au exercitat acte de violenta². L.N., in varsta de 18 ani, a decedat.

Actiunile lucratorilor din cadrul jandarmeriei pun in discutie incalcarea dreptului la viata si a integritatii fizice si psihice, drept garantat de Constitutia Romaniei³ precum si de tratatele internationale la care Romania este parte, in mod particular Conventia Europeana a Drepturilor Omului⁴ si Pactul International cu privire la Drepturile civile si Politice⁵.

Articolul 2 din Conventia Europeana prin care se garanteaza dreptul la viata, nu permite nicio derogare pe timp de pace, conform articolului 15. Orice uz de forta letala trebuie sa fie "absolut necesar" si strict proportional (...)⁶. Statele au obligatia de a asigura ca o investigatie privind privarea de viata indeplineste cerintele de independenta, promptitudine, ratiune si eficienta, de natura a stabili daca uzul de forta a fost sau nu justificat de circumstantele unui caz, daca planificarea si controlul operatiunilor a fost de maniera a conduce la protejarea viatii, de a identifica si a conduce la tragerea la raspundere a celor responsabili de privarea de viata⁷.

In plus, obligatia generala ce deriva din articolul 2 al Conventiei de a efectua o investigatie efectiva in cazul privarii de viata presupune ca aceasta sa se realizeze fara discriminare, in sensul Articolului 14 din Conventie.⁸ Atunci cînd se investighează incidente violente cauzate de agenți ai statului, autoritățile au datoria suplimentară de a face toți pașii pentru a demasca orice motiv rasist și de a stabili dacă ura etnică sau prejudecățile ar fi putut juca un rol în cadrul evenimentelor⁹.

Avand in vedere cele de mai sus, ERRC si Romani CRISS solicita in mod respectuos declansarea unei investigatii imediate cu privire la conduita si legalitatea actiunilor lucratorilor de politie si jandarmerie desfasurate in data de 10 iunie 2012.

In mod particular, ERRC si Romani CRISS solicita autoritatilor publice:

- Asigurarea unei investigatii independente, prompte si efective cu privire la legalitatea actiunilor politiei si jandarmerie in conformitate cu obligatiile ce rezulta din Conventia Europeana a Drepturilor Omului;
- Asigurarea ca investigatia va lua in considerare pe deplin orice indicii cu privire la lipsa de neutralitate rasiala sau etnica sau actiuni discriminatorii din partea lucratorilor de politie si jandarmeriei
- Prezentarea catre public a scopului, metodelor si a concluziilor investigatiei in caz
- Tragerea la raspundere a lucratorilor de politie si jandarmerie, in conformitate cu prevederile legii nationale aplicabile si a Conventiei Europene a Drepturilor Omului, daca investigatia indica nelegalitatea actiunilor in cauza
- Condamnarea publica si neechivoca a unor asemenea actiuni

² Interviu cu membrii ai familiei de romi, 13 iunie 2012.

³ Constitutia Romaniei, articolul 22.

⁴ Conventia Europeana a Drepturilor Omului, art. 2.

⁵ Pactul International cu privire la Drepturile civile si Politice, Articol 6.

⁶ Curtea Europeana a Drepturilor Omului, cauza McCann v. Marea Britanie.

⁷ Curtea Europeana a Drepturilor Omului, cauza Kaya v. Turkey, cauza Ögur v. Turcia, cauza Salman v. Turcia, cauza Yasa v. Turkey, cauza Cakici v. Turkey, cauza Tarnrikulu v. Turcia.

⁸ Curtea Europeana a Drepturilor Omului, cauza Nachova si altii v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. Romania, cauza Stoica v. Romania.

⁹ Curtea Europeana a Drepturilor Omului, Nachova si altii v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. Romania, cauza Stoica v. Romania.

- Revizuirea procedurilor si asigurarea pregatirii profesionale a lucratorilor de politie si de jandarmerie pentru a elimina practci similare pe viitor si de a asigura conformitatea acestora cu cerintele relevante din dreptul intern si international.

Va rugam respectuos sa ne informati in legatura cu privire la punctul dumneavostra de vedere oficial si actiunile intreprinse in legatura cu faptele prezentate. Mentionam ca prezenta solicitare nu reprezinta un denunt, in sensul legii penale.

Cu deosebita consideratie,

Dezideriu Gergely
Director Executiv
ERRC

Marian Mandache
Director Executiv
Romani CRISS